

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Kul-mónostortetű 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi negyede 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 6 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. békéjű, Előzetes a hirdetés a kiadó hivatalnál kezeltetik. A nyilvántartás sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtár, STEIN J. könyvkereskedése.

Nemzeti erők megóvása és vissza-szerzése.

III.

E két rövid szóban munka és föld van a segély! Lássuk miként lehetne e két varázsszót gyakorlativá tenni.

Az első gyárak alapítása által, mert nincsen a gyárparra hivatottabb nép a székelynél; mert hogy e faj ügyes, leleményes, fogékony s mindent könnyen eltanuló, bizonyítja az, hogy a székelyföldi bányáknál, hol (mint fájdalom, külföldiek kezébe játszott vállalatoknál) kezdetben mind külföldi munkások alkalmaztattak, ma csaknem kizárólag székely munkások vannak, mert a székely hamar eltele, elsajátította képességeket, a kezelők pedig meggyőződtek, hogy a székely ügyesebb, tevékenyebb, józanabb életű s olcsóbban dolgozó, mint a külföldi, s lassankint mindenütt kiszorították a jövevényeket, s bányatelepeink lakossága ma nagyrészt mindenütt székely, mi kevés idegen bennmaradt, az is fokéletesen elszékelyesedett.

S hogy a munkát nyújtó gyárpar, s azzal egybekötött kereskedési mozgalom mennyire le tudja kötni s megóvni a kivándorlástól a székelyt, arra csatlakozva bizonyítványul felhozom, hogy Gyergyóból, hol a nagymérvű tujakereskedés s a borszéki savgyuviz széthordozása munkát, élelmet nyújt a népnek, alig van példa a kivándorlásra. Ezen eset van Sz. Domokoson, hol a baláni rézbánya, Erdővidéken, hol a fülei vashámor, Oláhfalun és Lővén, hol a székelybányai hamor és öntöde, Bükszádon, hol gr. Mikos Benedek üveggyára munkát ad a népnek, s mely említett községekből ember emlékeztet óta alig van példa a kivándorlásra, sőt számos példa az odateleülésre.

Néhány gyár, főként a határszél közeli vidékeken ha egészen meg nem szűntetné is, de mindenesetre gyengítené a kivándorlást. E föld pedig a természet és ipar mindazon czikkeivel gazdagod meg van áldva, melyek ily gyáraknak feldolgozható anyagot nagy választékban nyújtanak.

Azért legszorgosabban egy oly részvénytársulat szervezését hinném szükségesnek, mely gyárak alapítását tűzné feladatául, s mely e népnek munkát nyújtva nemcsak a kivándorlást szűntetné meg, hanem maga is nagy nyerevényre számíthatna, a hazából külföldre kifolyó sok pénzt benttartaná, nemcsak, hanem a szomszéd tartományokat, hol semmi kézés gyárpar nincsen, előtérítve gyártmányait, tekintélyes kivitel kereskedést szerezhetne.

De hogy a gyárak felvirágozassanak, első feltétel az olcsó közlekedés, azért az országgyűlés szorgos teendője a vasút és folyószabályozások már tovább el nem odázható kérdésének felkarolása, hogy azoknak gyors munkába vétele által nemcsak a székelyföld, hanem a közimériült és a közszegényedés örvényének szélén levő Királyhágon inneni rész megmentessék az anyagi tönkrejutástól.

Második szükségesség volna egy oly hitelintézet, mely a székelyföldi túlnépesedést kiáradásait nyugatra irányozná.

Volt már többször megkísérelt vármegyei, főként mezősegi birtokosok által a székelyek kitelepítése; de az nem mutatkozott gyakorlatinak, a kijelöltek közül nagyon kevés ragadt ott meg, a többi visszaköltözött szülőföldje és bérézei közé. És miért? Mondják azért, mert a székely, mint bérvidék szabad szülőltje, mint a természet nagyszerűségének ölen fölnevekedett nép annyira este-ticus, hogy kopár erdőben tájon, hol csergődező patakok nincsenek, hol zöld lombu erdőt nem lát, meghonosulni nem tud. Van ebben valami, csak hogy még sem ez a lényeges ok, mert a székely vasszorgalma, és éppen ezen esteticai hangulata a kopár erdőben mezősegen is tud egy édeszt elővarázsolni, ott van Kolozs városa, ott van Mezőbánd s mindazon székelyek lakta mezősegi faluk (Marosszék és székelyfal székely), melyek a rideg mezőség kietlenében egygy gyönyörű oázist alkotnak, hol a hegy-oldalokat mindenütt szőlők, a hegyormokat

zöldeket, koszorúzzák, hol a Mezőség oláhok lakta községeinek szálatmat gerjesztő nyomorult kunyhói, s a faluk ronsága helyett mindenütt tisztaságot, csinos, barátságos házakat talál az utas, ki elfeledi, hogy a Mezőség van.

A főök tehát, hogy az ily megkísérelt gyarmatosítás nem sikerült, abban keresendő, hogy a kitelepítők soha sem tettek tömegesebb gyarmatosítást; mert a székely csak úgy marad helyt, ha kis falut alkot, hol édes anyanyelvén beszélhet, ha van papja, ki anyanyelvén hirdeti Isten dicsőségét.

Másik ok az, hogy eddig mindig szolgai, bérési, szelléri minőségben volt ezen kitelepítés megkísérelt, a szabad szellemű kitelepítés pedig nem igen tűri a szolgai állást.

Azért egy oly országos alap, vagy ha ez nem lehetséges, hazafias áldozatok alapján létesítendő hitelintézet lenne szükséges, a honnan a letelepülő törlesztésre előleget nyerve, melyből földet és igavonó marhát szerezhetne; mert előrebocsátam, hogy a kitelepülő csak olyan, kinek semmi, vagy igen csekély földbirtoka van.

Az ily letelepülő aztán 8—10 év alatt letörleszthetné az előleget, s birtokát hamar sajátjává tenné. De éppen azért, mivel az ily kölcsöntől semmi, vagy éppen kevés kamatot kellene és lehetne venni; ez alapján országosnak, vagy oly hazafias alapnak kell lenni, melynél nem a nyerevény, hanem a fölsegelés legyen a cél.

Hogy ily alap miként előteremthető szomorú viszonyaink között, azt alig tudnám meghatározni. Talán Kralovánszky nagylelkű hagyománya — mikint ő végrementelének meghatározásaiban is mondja — lehetne azon kezdeményezés, mely a hazafias lelkesültség és áldozatkészség hozzájárulával ily alappá növelné ki magát. Azon nemzet, mely elnyomatásának s rendszeres elszegényítésének szomorú korszakában is szellemi fölemelkedésre oly nagyszerű áldozatokat tudott hozni, mely akademiája, muzeumaira, színházakra, tudomány és művészet-fejlesztő intézetekre milliókat tudott áldozni, mely elhagyatottsága s üldöztetése szomorú korszakában önmagából merítve erőt oly nagy és dicső tudott lenni, azon nemzet, mely az előrehaladás és polgárosodás zászlójával feltartóztatlanul tört előre minden elibe gördített akadályokon át szellemi nagysága s nagy hivatása felé, az bizonyosan nem maradna most is közönyösen és hidegen, midőn oly áldozatra hivatnék fel, mely által a haza megfogvatkozott népének csaknem százezerre mennő sokaságát kell megmentenie, vagy legalább megátolnia azt, hogy szabadságának egyik legerősebb fellegvára, a székelyföld, Irhon szomorú sorsára ne jusson.

En nem kétfelm, hogy jóra és nagyra fogékony nemzetünk most is, mint mindenkor meghozza e szent célunk a töle kitelehető áldozatot, ha az arra hivatottaktól felszólítva, megtalálva lesz.

S azért olyaktól lenne megragadandó ez eszme, kiknek szava mindenütt elhangzik a Kárpátok övedzte hazában; olyaktól, kiknek szava felrázni tudná a nemzetet, mert különben félni lehet, hogy az én s hozzám hasonló gyenge, erőtlén vészkiáltása viszhang nélkül enyészik el s Kralovánszky nem kezdeményezése nem hozza meg a kívánt eredményt.

S végre én is, mikint Kralovánszky, a magas clerusra hivatkozom, azért is, hogy ezen nemzeti alapítvány neveléséhez gazdag-ságukhoz illő arányban járuljanak, s mikint máskor, úgy most is zászlóvivői legyenek a hazafias áldozatkészségnek; de ezen irányt adó nemes példaadásra fölhevés mellett azért is, hogy hozandó anyagi áldozatuk mellett a kivándoroltak lelki állapotára is az eddig-nél több figyelmet fordítson, ezen hazánktól elszakadt testvéreinket megmentse nemzeti és hazánk számára.

Mert tudjuk, hogy a Bukovinában és Moldovában lévő csángók, mint Csik gyarmatai nagyrészt katolikusok, s tudjuk azt is, hogy egyházi felosztás szerint azok az olasz missio egyházkerületébe esvén, ezen gyarmatuk még isten házában sem hallhatják távol és hazájoknak édes anyanyelvét. Olasz

papjaik, kiket semmi rokonság, semmi rokonszenv nem köt e néphez, inkább papi díjok beszedésére, mint lelki vezetésre jelennek meg időnként közöttük, s hihetetlen az, miket onnan jött csángóktól ezen idegen lelkészek huzavonásáról s isten szent igéjével való vétkes üzérkedéséről hallottam, melytől hogy menekülhessenek, véreink, naponta térnek át a keleti vallásra s a vallással rendszert nemzetiségüket is elhagyva oláhokká lesznek.

Azért hazánk katolikus főpapságának haza és hivatásuk parancsolta, igen sürgős kötelessége lépéseket tenni — ott hol helye van — arra, hogy ezen csángó helységek az erdélyi püspökség egyházi megyéjéhez csatoltassanak, mi azt hiszem, hogy együttes és erőteljes föllepés által kieszközölhető lenne.

Többször volt hírlapok után erre nyilvánosan felszólítva a magas clerus; de mind-egidig semmi, legalább eredményesen nem történt; és ezt annál inkább fájdalmasan kell tudomásul vennünk, mert a reformátusok bár sem oly befolyás, sem oly anyagi erővel nem rendelkeznek, mindenütt, hol felekezeti körök kivándoroltak vannak, tesznek és hatnak, templomokat, iskolákat alapítanak; egy Koos Ferencz, Czelder Márton önfeláldozó fáradhatlan működése méltóvá teszik őket a haza elismerése és hálijára.

Nem lehet, nem szabad feltennünk, hogy a hazafias szellemű katolikus főpapság ezen dicső apostoli példa, ezen nemes verseny által ösztönözötve ne érezné magát hasonlóan tenni és hatni, s én Kralovánszkynek az egész haza által átértett, lelket ható hivatkozását felfogva, egyenesen herceg-prímásunk ö Eminentiajának annyiszor tanúsított hazafiaságára s keresztényi nemes erényeire hivatkozom, s esdve kérem fel a haza, vallás és nemzetiség nevében, hogy sietve lépést tenni méltóztassék arra, hogy a bukovinai és moldovai csángó testvéreink az erdélyi vagy más magyar püspökség pásztorsága alá rendeltessenek, mert minden elvesztett percczel helyreépíthetetlen veszteség érik úgy az egyházat, mint a hazát.

Orbán Balázs.

A moldovai inséges magyarok érdekében.

Pár héttel előbb egy közleményt küldöttem a „Hon” t. szerkesztőségéhez, melyben hazafui rész-vétre hívtam fel a magyar nemzetet a moldovai s ide napoktól tömegestől vándorló, s itt az éhség kipajval küzdő testvéreink felsegítése érdekében.

A közlemény lehet nem jutott kézhez. Most újra sürgetnem kell, mert minden más hazai vagy külföldi felsegélésnél sürgősebb a mi itt segély-igényel.

Tegnap Effendi Musztafa K. hazánkba jött hozzám, hogy néhány magyar zsidóvá lenni akaró szándékát zsidóktól hallva: tudakoznám meg, járnék végére a dolognak. Én éppen egy parochialis helyet nézegettem, honnan visszatérvén Kelemen F. tanító értesített a szomorú hírről, Iskola végeztével azonnal siettem a mondott helyre, s ott találtam öt gyermeket egy székely lakó szekeren, s szüleik fölül kérdezték, válaszul nyertem, hogy zsidókkal mentek el. Bizonyítá a gyermekek szavát egy ott levő magyar, ki hozzátette még: hogy a zsidók között egy rabbinus is volt. Én utánok a rabbihoz, s mig visszatértem, őrizet végett egy magyart hagytam. A zsidók vevén észre valamit: kérdésekre hol lakik a rabbi? azt feleltek, mi bajom vele? s oda utasítottak, a hol nem lakott. Visszajövetem az előbbi helyre, már csak három gyermeket találtam, kettő beteg a szekéren fektet — az éhség miatt — egy nagyobb az istállóban levő két lovacskát tisztogatta. A tanító s Gál József atyánkfa volt velem. Kérdem a fiut, mitőlék vagytok ti? magyarok? nem, mond a fiu, zsidók. Nem tudtam hova lenni a meglepetés miatt, tüsgyökere székely fiu és zsidó. Tudsz-e imádkozni, kérdem szeliden: Igen. Leültem vele az udvaron egy szál gerendára, s kezét összetéve szépen elmondta a miatyánkot. De csakugyan zsidók vagytok-e kérdem: Igen. Ehetétek-e? Igen, tegnap ettünk, s az nap már estvefélé volt. Ekkor Gál atyáft a nagyobbit finval elküldtem hozzon egy kenyert, s én a betegségből eszmélő fiut kérdem: Fiam! ti magyarok vagytok? Igen, Katolikusok, reformátusok, unitariusek? Pá-

pisták vagyunk. Tudsz-e imádkozni? Igen. Mondd el a miatyánkot. Nem szabad. Miért? Édes apám mondta. De nincs itt senki, csak én. A fiu elkezdte a miatyánkot. Jött Gál a kenyérral, midőn ott mondtuk, hogy „és nevigy minket a kísértetbe”, s a fiut a folytatásra többé rá nem bírhatam. Most a gyermekeknek kenyeret szelve, melyet azok mohó étvágygyal ettek, még egy kis csecszópó is; szállásomra tértem, gondolkozva, hogy valamit főzések szegény kiéhezetteknek. Csak hamar jön azonban az örül ott hagyott magyar, hogy megjöttek a keresett magyarok egy zsidó sereg kíséretében. Oda megyünk s kérdezzük a gyermekektől szüleiket, feleltek, hogy kocsmában vannak, most jöttek meg a zsidókkal. Erre Gál atyafi a kocsmába megy, hogy széttekintsen, én künn maradok. Gál ott találja a férfiakat zsidók közt ülve egy asztalnál. Ott volt a rabbinus, a sakter (metsző) s az egyikhez szólván, az szavára még csak nem is válaszolt. A rabbi egy zsidó írást tartott kezében s kérdé a mellette ülő magyartól — moldovai nyelven — miféle alattvalók vagytok. Nyámez, felelt az. A rabbi most Gálra mutatva, kérdé csendesen a metszőtől, miféle ember ez? A metsző intett szemével, hogy ismeri s nem tudja mit keres. Gál ekkor kiküldött értem, s midőn én bementem: már a zsidó társulat ki erre, ki arra oszlani kezdett. Én nem szóltam semmit, de az atyafiakat kihíván, az udvarra összygyltetem feleségeik s gyermekeikkel együtt. Hová valók kérdem, mikor indultak el, miért szálltak ide? Mit kerestek a zsidókkal, talán munkát ígérték? Mit kerestek a zsidó rabbinál? Az atyafiak meglepetve voltak, főképp, midőn a zsidó rabbinál létüket említett. Igaz — ugymond — voltak a rabbinál segedelmet kérni. Nincs itt magyar és keresztény? Nem pusztán segedelmet akartak kérni, hanem zsidóvá lenni. Az egyik szomorun félrefordult, a másik megvallá, hogy igen. Mit tegyünk — ugymond — egy fillértünk sincs, tíz gyermekünk, a zsidók hívtak, ígérték, hogy ha hozzájuk megyünk, felböldogitanak, gyermekeinket jó helybe teszik, s holnap minket Törökországba segítnek. Én látván a bajt, azonnal intézkedtem, hogy ott tett költségek kifizettetéven, más biztos helyre szállásoltassanak. Az utcán már egy sereg magyarság volt, hogy ha kell s különösen, ha engem bántanának a zsidók: talpon legyenek. Lovakat befogatva, azonnal átszállásoltattam őket a szállásunkkal szemben levő magyar vendéglőfogadóba, intézkedttünk ellátásukról; utleveleiket előkérve, lemasolám, kikérdem, erkölcs- és hitbeli oktatást tarték nekik, s így nyugalomra bocsátottam. Tudára esvén ez a rendőrségnek, késő este jött hozzám s a történetekről egész tisztelettel tudomást vett. Én éppen azon testvérek számarai segély-felhívásomat az alább közlendőt írtam s bús gondolatokba merülve elhatáro-zám, hogy mindjárt holnap a kérés ívet körözttetve egy bizottmányt alakítunk, minden idevetődött magyar gondját fölveszszük, az itt történetekről nemzetünkét sürgetőleg tudósítjuk, hogy, midőn nekem s az általam vezetett missio ügynek — melynek célja az itteni s ide szállongó magyarok vallás, erkölcsi s nemzeti megmentése — semmi anyagi birtokunk, melylyel szegény kibajdosott testvéreinket segíthetnők, nincs, a magyar bujdosókat, kiköltözöket megmentő szándékunkban országosan segéltesstünk, az országgyűlést pedig fölkerjűk, intézkedjék, hogy szegény népes családokat a hazai földről ki ne bocsássanak, s ne kényszerítsék oda, hogy a keresztényiség s a magyar nemzet és kormány nagy szegényére még keresztényen hitüket is áruba bocsátani kénytelenítsenek.

A zsidóság veszedelméből kimentettek sorsa vázlatban ez. Ők már Foksányban gondolkodtak a hit-eladásról. Ott zsidóknál ünnepeltek, kóser hást ettek, bort ittak. Nem lévén ott zsidó főrabbi, ide küldettek zsidók által írás és ajánlás mellett, azon kiszámítással, hogy mihely zsidókká lesznek, innen Törökországba szállíttatnak, a mi másnap meg is történt volna. A tőny végrehajtása tegnap este szándékozottott. Rabbi, metsző a közöttük örkődő zsidóság s vallomásaik, minden erre mutat! Az érdekekben kibocsátott felhívás következő.

Testvéreim! Galaczi keresztény magyarok!

Tegnap délután jutott tudomásomra azon meg-lépő hír, hogy Erdélyország Bezed-Ujfalva helységéből ide kiköltözött két magyar család, Ács Károly és Holló Ferencz ref. és rom. kath. vallásnak, tíz gyermekkel s egy rokonnal, összesen 15-ön, a szék-ség kényszerítő nyomorának alighogy keresztényen szent hitüket föl nem áldozták és zsidókká nem let-tének. Hála az Urnak, sikerült őket megmentenem, s így stb. stb. Most mindnyájunkon a sor, hogy ezen elhagyott, szegényességükben szánnandó testvé-reinket, míg közöttük a munkabírókat kenyérkereset-

hez juttathatók: élelmezéssel leginkább gyermekeikre való nézt ellásuk.

Hit és vérokonni bizodalommal kérék fel azért mindnyájotokat, adakozatok e nyomor enyhitésére, törjétek meg az éhezőknek kenyereket, hogy ők, kik az inség paizsos férfival küzködnek, a magyar nemzetiség és keresztény szent hit karjai közül ki ne hulljanak. Az Ur kegyelme legyen veletek!

Galaczon, april 14-kén, 1866.

Testvéretek s lelkipásztorotok

Czelder Márton.

E kéri ívet egyházunk két tagja bordonván, eddig mintegy öt aranyat gyűjtötték. A gyűjteményt közölni fogjuk. Az adakozás foly. Holnap egy bizottmányt alakítunk, s addig, míg erről indóitástunkat megküldhetjük, a mi kegyadomány a hazából gyűlne, ezen cím alatt kérék küldeni: A galaczi ref. szabad magyar egyház előjáróságának Galaczon.

A begyűlt kegyadomány s kibúdosott magyar testvéreinkről gondoskodásunk, a lelkieket nem is említve, nem csak az itt való, de az egész Dunafejedelemségben élő rokonokra ki fog terjesztetni. Az anyagi jótét, az eddigi szellemi missionak édes testvére lesz. E tárgybani részletes tudósítás is esedezve hívom fel a magyar nemzetet, hogy testvéreink megmentésének szent feladatában bennünket a legutolsó pillérig való lelkiismeretes szennadás kötelezettsége mellett segíni méltóztassanak.

A magyar hírlapok érdemes szerkesztőit kérem e közlemény s az adakozások föl- és átvételére!

Hazaíni idevezetlet

Galaczon, Moldovában, april 13-kán, 1866.

Az esemény színhelyén jelen voltak: Kelemen Ferencz, ev. ref. tanító m. k., Demeter József m. k., D. ö. Keményi Sándor m. k., Gáll József m. k.

Czelder Márton,

első prot. magyar missionarius, s a missio vezetője.

1229.

Szives kérelem és figyelmeztetés!

Legközelebb egy Csik-Szent-Királyról martius 28-kán kelt levél jutott kezemhez, melyben azon téves állítás közöltek, hogy Erdélyben az a hír, mintha Galacz leégett volna s itten sok munkás kéz kell, melynek következtében több családok vannak útbán, hogy ide jöjjenek.

Mintán Galacz nem égett le, s itt sokan vannak az eddig kijöttek közül is, kik hetek óta munkára várván, minden kijöve, különösen ha családok s pénz nélkül van, nyomornak teszi ki magát. Ha itt a vasúttöltés csinálása megindul s munkákra lesz szükség, nem mulasztjuk el a kellő tudósítást. A jönni szándékozókat kérék azért ne jöjjenek most még, s ha jönni akarnak, tudósítsanak előbb, hogy hasztalan fáradságot ne tegyenek, s a két bűzöd-újfalusi, szerencsére megmenteni sikertült sorsára ne jussanak.

Földjeink a kijövetelt ide csak szükség esetében tegyék, s akkor se egész családdal, ne főképp kis gyermekekkel. Jöveteliek előtti leveleiket bérmentve e cím alatt küldhetik: „A ref. magyar egyház előjáróságának Galaczon.“

Galacz, april 14-kén, 1866.

Czelder Márton.

A felsőházi három indítvány.

(April 16-diki ülésből.)

I. B. Wenkheim Béla indítványa:

Mintán a méltóságos főrendek a legmagasabb trónbeszédre felterjesztett külön válaszfeliratukat megállapították, leginkább azon nézetből indultak ki, hogy gondosan elkerüljék mindazt, a mi az óhajtott kiegyenlítést hátráltatná, vagy nehezítené.

A jogfolytonosságának alkotmányos elvét, és ezáltal az alkotmányosságának jövőndő biztosítását szívtük viselték ők is, de elegendőnek tartották állásuknál fogva a jelen súlyos körülmények tekintetéből lehetőségig gyöngéden említeni az e részben felmerült aggodalmakat, remélve, hogy ő Felsőge azokat kegyelmes válaszával mielőbb meg fogja teljesen szüntetni.

Mintán azonban a legmagasabb kir. leirat, mely a két háznak külön válaszfelirataira együtt adatott ki, nem szüntette meg a felterjesztett aggodalmakat, és a képviselőház a főrendekkel most közölt felirata által éppen ezen aggodalmak megszüntetésére, melyet a méltóságos főrendek is forrón óhajtanak, akarja ő Felsőget újabban bódoló tisztelettel megkérni, mintán továbbá az ezen felirathoz kifejtett alkotmányos elveket a méltóságos főrendek is osztják, amár ezáltal maguk részéről elegendőnek tartották volna jogfentartási ünnepélyes óvás mellett várni ő Felsőget a teljes megnyugtatóst, elfogadják a kölcsönös egyetértés tekintetéből is a képviselőház feliratának együtt és közösen leendő fölterjesztését.

II. Gr. Cziráky János indítványa:

A főrendek át vannak hatva a jelen országgyűlés feladatának fontosságától és nehezségétől, melynek szerencsés megoldásától függ a háznak boldogsága, sőt az egész birodalomnak jóléte, és alkotmányos viszonyok közti jövője. Ők is nyugodt kebellet óhajtanának, és csüggedést nem ismerő kitartással kívánnak a nehéz munkához járulni, mely a nemzet jogos várakozásának megfelelően valahára állandó törvényeszerű alkotmányos állapotokat eredményezzen.

Megengedik a főrendek, hogy e tekintetben aggodalmak még mindig létezhetnek, s azért mind azt, mit a t. képviselőház ezen aggodalmak hatályos megnyugtatósa céljából, az ország alkotmányos jogainak megóvása tekintetéből a jogfolytonosság szigorú követelményeire nézve a közölt felirati javaslatban elvileg kifejtett, a főrendek is magukévá teszik, a mennyiben azok a jogfentartás céljából, egy csupán azokra szorító országos nyilatkozatba foglalhatnának, ehhez a főrendek is teljes hazafini készséggel járulni készek lennének, noha ezáltal későbbiek tartanak, hogy ez a közös ügyek iránt immár munkában levő javaslatok és felirások sorában, melyek erre rokon természetűknél fogva bő alkalmat nyújtanak — kellő helyen és módon történjenek.

A felirati javaslatnak ezen általános jogfentartáson túl terjedő, s éppen azon törvényes tetteles foganatosítását sürgető kérelmeit ellenben, melyek a közös viszonyok iránt indítványba hozandó törvényes intézkedésekkel kapcsolatban állanak, a főrendek válaszfeliratukban kifejtett nézeteik szellemében, az országgyűlési egyezkedések óhajtott sikerére előnyösöknek, s azért részünkről pártolhatóknak nem tekintetük, — remélve, hogy a tisztelt képviselőház a főrendek ezen meggyőződésének tartalék nélküli öszinteséggel lett nyilvánítását szives figyelmére méltatni fogja.

III. Gr. Péchy Manó indítványa:

Ámbátor tekintettel a fentfoglalt nehézségekre, a mlgos főrendek alig tartják valószínűnek, miszerint a jogfolytonosság oly kiterjedésben és általánosságban, mint azt a képviselőház óhajlja, életbe léptethessék, mindazonáltal ragaszkodván a mlgos főrendek ezáltal is azon elveikhez és nézeteikhez, melyeket a legkegyelmesebb királyi trónbeszéd következtében felterjesztett válaszfeliratokban kifejtettek, — nem kívánják a mlgos főrendek a reménynek azon útját elzárni, melytől ezen válaszfeliratnak felterjesztése következtében a fennálló aggodalmaknak megnyugtatósa váratik.

Óhajtották volna ugyan a méltóságos főrendek, hogy tekintettel ő Felsőge nek loyális és alkotmányos érzelmi őszinte hajlamára, és azon szilárd elhatározására, — melyet ő Felsőge Magyarországnak alkotmányos érdekében a sanctio practica alapján valószínű megígért, — mindazon indokok, melyek az általküldött válaszfeliratban a jogfolytonosság törvényes és alkotmányos értelmezésére és életbe léptetésére nézve felhozattak, — egy ünnepélyes óvással ellátott nyilatkozatban kifejeztetvén, ezen válaszfelirat a közös ügyek feletti tanácskozásonak végleges befejezéséig függőbe tartott volna.

Mintán azonban a méltóságos főrendek azt tapasztalták, hogy a legkegyelmesebben kibocsátott kir. leiratban eltérő nézeteknek bővebb felvilágosítása tekintetéből, a képviselőház ezen válaszfeliratnak ő Felsőge legkegyelmesebb színe elejébe leendő közvetlen felterjesztésébe találja egyedüli megnyugtatóst, a mlgs főrendek ezen megnyugtatóstnak útját elzárni nem kívánván, ezen válaszfeliratnak ő Felsőge elejébe leendő együttes felterjesztését részéről nem ellenzik.

A pesti országgyűlés.

A főrendek ülése aprilis 17-kén.

Elnökölt b. Sennyey Pál, főtanácsmester.

Napirend: A képviselőház felirata feletti vita folytatása.

A mai ülés színtoly népes és érdekes volt, mint a tegnapi. Tizenhatan szólaltak fel részint a felirat mellett, részint ellene.

Pronay Gábor báró szólalt fel először figyelmeztetve a főrendeket, hogy a nemzet az 1848-diki törvények átalakítására, egy új practica sanctio megkötésére lévén felszólítva, legfőbb szükség a két ház összetartása. Nem tartja sem szükségesnek, sem tanácsosnak a képviselőház feliratától eltérni, s gróf Péchy indítványára szavaz.

Gr. Zichy Henrik pártolja Cziráky János indítványát, s beszéde ennek paraphrasisa. A parlamenti kormánynak nem nagy barátja gyanánt mutatja be magát, sőt a megyei rendszer azonnali életbe léptetése iránt is aggodalmi vannak. Védi a kormánnyt; felsorolja annak eddigi tetteit, melyekben nem lát hátrálást. Erdély- és Horvátország visszacsatolását már ténynek tekinti. Méltányolja a szeptemberi manifestumot, a miben mindenki egyetért a gróffal; csak hogy — ugymond a „P. Napló“ reportere — az elvnek gyakorlati alkalmazásánál, Erdély, Horvátország, helyhatósági élet, felelős kormány, szóval törvényeink és alkotmányunkra nézve más következményeket tartunk törvényeseknek és kielégítőeknek.

Szapáry Antal gróf kitűnő szép beszédet mondott a felirat mellett, melyet bár nem nagyon hosszu, tárgyhalmaz miatt csak jövő számunkban közölhetünk.

Szögyényi-Marich László a felirat viszázatását mellett szól. Kitűnő beszéd, mely leginkább lekötötte a figyelmet. A mit hibáztak, nem elferdített történelmi tények, hanem meggyőződése alapján kárhoztatja. E beszéd igen fontosnak van jelezve, s közölteni fog.

Forgách Ágoston püspök Czirákyval szavaz. Szükségesnek tartja a felelős kormánnyt, de nem rögtöni helyreállítását. A jogfolytonosságot sze-

rinto ücsink is a körülményekhez alkalmazták, s nincsen ok a felirathoz kifejezett panasza.

Széchenyi Dénes gr. Czirákyval szavaz.

Waldstein János gr. hasonlóképp. Említi a mostani külpolitikai bonyodalmat, s szeretné a felirathoz a nemzet és királya közti egyetértést fel-tüntetni.

B. Vay Miklós kancellársága alatt szerzett tapasztalatairól szívesen, s humorával egészen fel-frisítette a kedélyeket, miért meg is éljenzték, miután a megyék rögtöni helyreállításának szükségességét mutatta meg. Egyébiránt Cziráky indítványára szavazott.

Herceggprimás ő eminentiája sem egyik, sem másik indítványra nem szavaz. Bizik ő Felsőgeben, hogy ősi alkotmányunk helyre fog áll-líttatni. Most hát egy második felirat felesleges, nem illedelmes, nem is szükséges.

Pap Szilágyi g. e. püspök engedelmet kért, hogy román létére nem fogja magát szabatosan kifejezhetni, aztán egy tökéletesen szabatos és folyékony beszédben azt mondja, hogy a practica sanctio csak is azon törvények megtartására kötelezi a fejedelmet, melyeket a practica sanctio megerősít; a megyék azért vannak a nemzet életével egygye-forrra, mert Szt. István azok szerkeztét az egy-bázról vette, melynek szerkezte a legököltesebb; kívánja a megyék helyreállítását, küldék a köve-tekét ezután is a megyék, 400 képviselő csak a költséget szaporítja, a megyék adjanak tansítást. Az érdemes főpap nagyon szabadulv embernek látszik; mert kívánja, hogy ne legyen más cen-sus, csak a becsületesség. Az alkotmányos-ságot kívánja, mert az biztosít Freimanerség, tit-los társulatok és forradalom ellen, mely vétek csak absolutismus és erőszakos minisiteri kormán-yzat alatt tenyésznek. A leirat kielégítő. Felesleges minden új felirat. Cziráky gróffal szavaz.

Lévai püspök gr. Czirákyval szavaz.

Gr. Zsigrai Fülöp b. Wenkheimmal szavaz. A kit a felirat nem capacitált, ő nem tudja capacitálni.

Gr. Schmidegg gr. Czirákyval, gr. Erdődy Sándor Wenkheimmal szavaz.

Orczy Andor b. a feliratot elfogadja. A ház kötelezése az alkotmány védelme, mit csak úgy tehet, ha az opportunus ingtag alapjáról a jog szilárd alapjára áll.

B. Splényi Henrik élénk és hatásos polemíát folytat azok ellen, kik a felirati javaslat visszaküldése mellett szavaztak.

Holnap a vita folytatatik.

A főrendek ülése apr. 18 kán.

B. Sennyey Pál főtanácsmester elnöksége alatt.

Legelőbb is színtoly azon öröndetes hírrel megkezdni közleményünket, hogy a főrendek elfogadták a képviselőház feliratát.

Nevezetesen, a jelen parlamenti szaknak legérdekesebb ülése volt ez, mert meggyőződhetünk s örömmel látjuk azt, hogy hazánk főrendekinek tekintélyesebb része a nemzeti akaratnak e felirathoz való nyilvánulását magáévá tette, s a nem-mester-kélt, hanem a nemzet összes szívdozbanasán meg-érlelt közvéleménye előtt tisztelettel hajolt meg. E feliratot, mintán a ház többsége mellette nyilatko-zott, hiszszük, hogy úgy fogják a kormánynál is nézni, mint a nemzeti akarat és óhajtas határozott nyilatkozványát, s a nemzet erősebbnek fogja ma-gát érezni, s méltán mondja a „Pesti Napló“, hogy a főrendek ma ismét elfoglalták az őseiktől hagyó-mányozott állást.

A már elől örömmel jelezttük eredmény azon-ban nem csekély küzdelemmel jött létre, harc folyt, melyben államtudomány, történezet, élez sat. mind felhozattak, s talán még tovább foly az eszmeharc, ha a 3 napi küzdelemben ki nem fáradnak az el-lenfelek; 29 följegyzett szónok mondott le szólás-jogáról, b. Sennyey Pál kérve az engedélyt, hogy szólhasson, szolt késszólással s beszédében a kor-mány állapontját kiemelvén, az iránt bizalmat köl-teni igyekezett. Ezen iránybeszédet közölni fogjuk.

Elnök a tárgyat megvitatta látván, személy szerinti szavazásra hivta fel a házat.

Felolvastatván gróf Cziráky indítványa, 102-ten mellette, 106-an ellene szavaztak.

Gr. Péchy indítványa mellett 3-an állot-tak fel.

Végre b. Wenkheim indítványát (az alsó-házi felirati javaslat elfogadása iránt) a főrendek nagy többséggel felállással magáévá tette. A közörüm és lelkesültség egy hangos éljént csalt ki a hallga-tóság részéről, mely a ház szabályaival ellenkez-vén elnök által rendentasiított.

Ez öröndetes eredmény után ez ülés részle-teibe ez alkalommal nem bocsátokunk: legfeljebb megemlítjük a szónokokat, kik nyilatkoztak.

Gr. Cziráky Splényinek azon tegnapi vádja ellen igazolja magát, hogy ő 48-ban más elveket vallott volna, mint ma.

Splényi feleletéről az elnök kérésére le-mondván, a Cziráky indítványát pártoló gr. Májláth Antalnak adja át a szót.

Gr. Vay Ádám és gr. Andrassy Manó a fel-irat felküldése mellett; Andrassy beszédében fel-hozván, hogy némelyek azért nem hajlandók a fel-irat felküldésére, mert következeéseiről nem állhat-

nak jót, de hát a következeéseket a febr. pátnas al-kotásakor felszámították-e? sat. gr. Széchen felhi-vatván, érdekes részleteket mondott el a febr. pá-tens genesiséről.

Gr. Andrassy Aladár jeles beszédben a felirat elfogadása mellett, Fiáth Ferencz Cziráky jmellett, gr. Haller Sándor Wenkheim mellett.

Gróf Teleky Sándor, Wenkheim, gr. Zichy Ödön, Cziráky, gr. Széchenyi János, gr. Károlyi György, gr. Vay László, b. Eötvös Dénes, gróf Huoyady László Wenkheim ind. mellett.

Gróf Dessewffy Egyed és b. Wenkheim László Cziráky, gr. Eszterházi Pál, gr. Zichy Ottó Wenkheim indítványa mellett.

Végre b. Ambrózy György Péchy, Simor J. győri püspök Czirákyt pártolták.

A képviselőház ülése april 18-kán.

Elnök: Szentiványi Károly.

Jegyző: Ocsvai Ferencz, a szölókat je-gyezte Tóth Vilmos.

Jegyzőkönyv hitelesítése után kikirdetett a 67-es (közöstygi) bizottmány 15 erdélyi tagjára esett szavazás eredménye, melyszerint:

Beadott 258 szavazat. A bizottmány tagjaiul megválasztottak: gr. Bethlen Farkas 227, Bümches Frigyes 227. Hosszu József 227, Zeyk Károly 227, gróf Mikó Imre 226, gr. Kun Kocsárd 225, Mikó Mihály 225, gr. Bethlen János 224, báró Kemény Gábor 224, Simai Gergely 224, Torma Károly 224, Fehdenfeld Frigyes 222, Geczó János 222, Zim-mermann András 222, s Tisza László 221 szava-zattal.

Megemlítésreméltó, hogy 18 szavazatjegyre ez volt írva: „1848 III. t. cz. 13. §.“, mely cik-kely — mint tudva van — rendeli, hogy a ministe-rek egyike folyvást ő Felsőge személye körül les-z, s mindazon viszonyokba, melyek a házat az örökös tartományokkal közösen érdeklik, befolyván, azok-ban az országot felelősség mellett képviseli.

Elnök jelenti, hogy Drottlef Tamás és Binder Mihály ujegeházzségi képviselők megbí-zó irataikat benyújták.

Papp Simon választatása ügyében beadattak a vizsgálati iratok.

A székesfehérvári Vörösmarty-szobor leleple-zési ünnepélyére a ház meghivatván, az illető szo-borbizottmány részéről Zeyk Károly másodalelnök bizott meg, hogy maga mellé vevén a csatlakozni kívánókat, a ház nevében vegyenek részt az ünne-pélyben.

Rapos István, győri lakos, kéri, hogy a vá-rosi törvényszék szoríttassék rá egy jogi kérdésben hozott ítéletet végrehajtani.

Komárommegyei curialisták folyamodnak, hogy curialis ügyekben hozassék törvény, s árwapénztá-ruk falusi előjáróságokra bizassanak.

Maros-Vásárhely főtanodájának előjáró-sága a ház naplójá és irománykönyvének a könyv-tár számára leendő megküldését kéri. Elnökségre bizottat.

Csikszékből volt urbéresék kéri, hogy az urbéri telkek országos költségen váltassanak meg. E kérvények többekkel együtt a kérvény-bizottsághoz tétettek át.

Buday Lőrincz bereghmegyei képviselő meg-választására nagy többséggel megsemmisítették, s kicsibe mult, hogy a közp. választmány elnöke s a választási elnök a költségek megtérítésére nem ítéltettek, mert vizsgálat folytán kiderült, hogy a vá-lasztás napja ki volt ugyan hirdetve, de az óra nem.

Hosszu József előadása nyomán Balomiri és Tulbás szászvárosszéki, gr. Bethlen Sándor b. szolnokmegyei képviselők végleg igazoltattak.

Medán Endre kövárvidéki képviselő is vég-leg igazoltattott.

És G a j z á g o Salamon előadása folytán Láng Gusztáv és b. Lőwenenthal Sámuel beszte-revidéki és gr. Vass Sámuel dobokamegyei kép-viselők szintén végleg igazoltattak.

Ezután a ház acusticaja tárgyában az illető bizottmány javaslata, melyszerint a bolthajtásos fülke deszkafallal elzárandó, s az elnöki és jegyzői székek egy öllel előbbre helyezendők, elfogadtattott.

Jövő ülés szombaton, apr. 21-én.

Különfélék.

© Nem csekély elégtétel nekünk a Deák-párt hírlapi közege a „Pesti Napló“ f. hó 19-diki számában olvashatni a következő megjegy-zést: „Olvastuk a „Kolozsvári Közöly“ 43 ik szá-mában gr. Vass Samu, dobokamegyei alsókerül-leti képviselőnek román választóiboz intézett pro-grammját; sajnálva láttuk a közbeszurt epés, sem ezél, sem korszerű megjegy-zéseket. Biztosíthatjuk beküldő urat, hogy gróf Vass Samu azon programban felállított elvek mellett bátran kimondhatná a Deák Ferencz által felállított elvekhez való ragaszkodását.“ — Csak azt sajnáljuk, hogy a „P. N.“ elmulasztja kiemelni azon tényt, hogy mi azon közbeszurt tetteket egy-általában nem pártoltuk, azokat elle-neztük s elítéltük. Collegialis bizalommal s egész tisztelettel felkérjük a t. szerkesztőseget, hogy ezt is tudomásul venni sziveskedjék, nehogy valaki azt hibhesse érdemes olvasói közül, hogy mi neta-lán szivesen adtunk helyet azon szerencsétlen el-

meszüléménynek. Sőt lapunk ideiglenes szerkesztője, éppen mert rosszalta és ellenezte azt, méltatlan megtámadás intézett személye ellen is, egy többek által aláírt s a „Korunk”-ban kiadott nyilatkozatban, a hol a valóságokat, hogy a „Kol. Közöny”-t a közvélemény felé emelni kívánja, midőn az efféle szellemi gyűlöletüket nem akarja ananásznak tekinteni, s a lapba föltétlen készséggel és örömmel felvenni. Az igazság s lapunk érdekében kérjük még e csekély elégtételt, s aztán fogadják halálukat a „P. N.” az igazságszolgáltatásért.

○ A Horvát- és Magyarország közti állami viszony megállapítása végett a magyar országgyűlés részéről kiküldött bizottmány nagyméltóságú gróf Majláth Antalt, a horvát küldöttség pedig Strossmayer püspököt excojait választotta elnökül. A horvát küldöttség f. hó 18-án kiküldött tanácskozást tartott, s az első együttes ülés mult csütörtökön, f. hó 19-én volt megtartandó.

* A pesti lapokból megdöbbenve olvassuk, hogy Deák Ferencz beteg, melynek következtében az alsóház néhány ülésében nem is fog részt venni.

○ Felső-Fehér megye belső területében, egy szerkesztőségünkhez beküldött telegramm szerint, folyó hó 18-án általános szavazattöbbséggel Domokos László választott képviselőül a pesti közös országgyűlésre.

○ Alsó-Fehér megyéből őszinte örömmel vesszük azon tudósítást, mely szerint ott tapintatosan kezdeményezett barátságos egyezkedés folytán az új választásra nézve, mely közelebből bekövetkezendő, lehetőségig megnyugtató kilátásunk lehet. A szűkebb választás alkalmasint simán s oly eredménnyel fog lefolyni, mely nem hagyandó kellemetlen emlékeket maga után; mit szívünkben kívánunk, s mit ha valósul — és reméljük, hogy valósul — örömmel jegyezzük fel tudósítól egyült részint főispán ő méltósága, részint más szintén befolyást gyakorló hazafiak érdeméül. A választás a megyei bizottmány által is helybenhagyott előbbi közp. vál. határozat szerint Borbándon lesz, s részünkről meg vagyunk győződve, hogy a választók a helyzet fontosságához képest sietni fognak az egyetértés szellemében gyakorolni jogukat. A rövid, de határozott és nyugodt barátságos hangulata mutató közlemény egyebet nem foglal magában. De ez elég nekünk, hogy meglegyünk nyugtatva és minden érdeken felül szerencsét kívánjunk a sikerhez!

○ Magyarország anyagi érdekei. Éppen most vesszük ezen nemzetgazdasági folyóirat 2-dik számát (az első nem kaptuk) s e szám már magában elég arra, hogy ez igen hasznos folyóiratot a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. E folyóirat, mely Szathmári Károly szerkesztése alatt minden szombatban megjelen, s melynek előfizetési ára félre 5 forint, egyike a leghasznosabb vállalatoknak, s lelkünkben óhajtuk, hogy az minél inkább felkaroltassék s a legnépszerűbb irodalmi közegek egyikévé fejlődjék. Később, midőn e lapot buzamos időig figyelemmel kísértük, talán tüzesebb ismertetést adandunk róla. Addig is pár-toljuk azt!

* Szamosújvárt legközelebből a működő által tartott játékonyszéln előadásról egy hosszú levelet vettünk, a melyet azonban tárgyal-mazunk miatt nem közölhetve, csupán a tények rövid elősorolásra szorítkozhatunk. Az előadott Sardounek „Jó barátok” című színműve, még pedig meglepő sikerrel mind a nők, mind a férfiak szereplők részéről. Felvonások közben M. A. „A nők hivatása a társadalomban” című felolvasást tartott, továbbá M. G. román ifjú, Petőfi „Puszták fia” című költeményét szavalta el. Végül az al-gymnasiumbeli tanulók karéneket tartottak. Az előadás a szamosújvári árva-ház részére 145 forint 19 krt jövedelmezett.

* Follins színtársulata e folyó hó 22-én bencs előadása után Nagy-Váradra megy megkezdni a nyári szezont. Óhajtuk, hogy a nagy-várad közönség lankadatlan pártfogásába részesüljen.

* A napokban egy pénzügyőr ismeretlen okokból 5 — mond őt csomó gyűfáról ette meg a phosphort, s meghalni a sétatérre ment a bokrok közé, hol állítólagosan azonban őt napig élten, szomjan s orvosi segély nélkül fektették. Midőn reá akadtak, egészen ki volt merülve már, s e szomoró állapotban került a kórházba, hol az orvosi segély után könnyebben érezve magát, egy német novellát olvasott el, s erre rögtön meghalt. Így beszéli a hír, s mi közülünk minden felelősség nélkül. Most már az a kérdés, hogy vajon a bevett német novella nem siettetette-e a szerencsétlen finác halálát?

* Mulatságos címzések. A debreczeni „István” gőzmalomtársulatához gyakran igen furcsán címzett német levelek érkeznek. Curiosum gyánant a „Hortobágy”, magyarul, a következőket közli: 1) Debreczeni gőzmalom urak. 2) „István”-nak Debreczenben. 3) A Játván gőzmalomtársulat Debreczin. 4) Debreczeni István gőzmalomtulajdonos urak. 5) Debreczeni István urak cs. k. orsz. szab. gőzmalomnak, Debreczenben. 6) Nagyságos Debreczeni István gőzmalom urak, Debreczenben. 7) A tiszteltreméltó István gőzmalomnak Debreczenben.

* A budai kir. palota kertjét jelenleg sok-féleképpen szépítik. Számos új virágültetvényeket állítanak fel, a virágházakhoz új vízvezetéseket épít-

nek s az egész kertre szokatlan nagy gondot fordítanak. Ez is arra látszik mutatni, hogy a Királyné ő Felsége Fűdre ataztában néhány napot Budán fog tölteni.

* Hir szerint a pénzügyminisiteriumban államjegyek kibocsátása határozottat el. Erősítik, hogy már a rendelet is készen van s annak megjelenése mindennap várható. E rendelet szerint „pénztári utalványok” cím alatt száz millió forint összegig egy és két forintos kényszer folyamu államjegyek adatának ki, s egyszerűsített kihirdetettnek azon törvény, mely által a bank utasítva lesz, hogy a tizforintosokon alóli bankjegyeket vonja be.

* A bécsi öreg „Presse” írja: A berlini finac- és bürze-körökben pani félelem uralkodik, miután a király a kereskedői eljáráság feliratát nem fogadta el, hanem felbontatlanul küldte vissza.

* Az 1864-ki sorsjegyek f. hó 16-ki húzásánál a 220,000 ftrtos főnyerő — mint a „W.”-írja — az Epstein-féle bécsi váltóház főnökének Epstein Gusztáv bankigazgatónak jutott. Azon sorsjegy, melyre a második főnyerő esett, Báron testvérek pesti váltóirodájában vásároltatt; a kihuzott sorozat többi 99 száma is itt adatott el.

* Egy feledésbe ment bűvész. Bosko, a nálunk is ismert világhírt bűvész, Drezdában meghalálozott.

* Az „I. T.”-ban Haynald Lajos érsek ő exccájáról olvassuk: „A Jézus szent nevéhez címzett templomban ápril 5-én ünnepélyes gyászisteniztetelt tartott Mária Amália királyné, I. Ferdinánd, a két Sicilia királyának leánya és Fülöp Lajos özvegye lelki nyugalmáért. A főnséges és művészeti tárgyakban rendkívül gazdag templom egészen feketével volt bevonva; középen a cupola alatt márvány alapon volt felállítva a nagyszerű, szomorú jelvényekkel és cyprusokkal díszített gyász-ravatal, melyre a királyi köpeny és korona volt helyezve. A misét Haynald érsek ur ő exccja mondotta, s végül az abszolutot szintén ő adta. A mise alatt válogatott művészek énekeltek Salvatore Meluzzi cavaliere igazgatása alatt. A presbyteriumban Borromeo-Arese és Pacea mgnorék segédkeztek, az előbbi ő szentségének maggiordomója, a másik pedig főkamaraása. A gyász-ravatal körül két sorban felállított székeken ültek: a nápolyi király és királyné ő felségeik, az özvegy nápolyi királyné, az özvegy szász királyné, a nápolyi hercegek és hercegnők, a szász-coburg-gothai hercegné. A magas személyek valamennyien egész udvari személyzetükkel jelentek meg. A nép oly nagy számban sereglett össze, hogy a téres templom nem volt képes befogadni.

Politikai hírek.

Austria. A „Vaterland” a német szövetség reformra ezt mondja: „Hadi eszköz az a szövetség szétbontására s kézzel fogható valótlanágánál fogva valódi megbélyegzése Bismark politikájának; s fájdalom annak is jele, hogy a porosz minisiter minden áron háborút akar. Előre látható azon tervezetnek a sorsa, melyet senki, még azon párt se tart komolyan vettnek, a melyet megnyerni szeretnénk általa. Félre fog azon indítvány vettetni, s akkor Poroszország ki fogja jelenteni, hogy kilép a szövetségből, a mit a szövetségi szerződés világosan tilt, s ez aztán egyen jelentést fog lenni a hadizenettel.”

Angolország. London, ápril 12. Az alsóház zsufolásig megtelt. Gladstone élénken üdvözölték, midőn a reformbill másodikori felolvasását indítványozta. Grosvenor lord módosítványt nyújt be. Ez utóbbi a vita tárgyát képezi.

Francoziaország. Páris, apr. 13. Este. A „Memorial Diplomatique” Frankfurtból értesül, hogy a szövetségi követek oda utasítottak, miszerint a szövetségi reform opportunitásait ismerjék el, hanem nyilatkoztassák ki, hogy a Poroszország által ajánlott mód nem alkalmas arra, hogy célra vezessen.

Bismark legközelebb egy sürgőnyt fog szétküldeni, mely reform-tervezetét ki fogja fejteni. Ez a hármaz eszmén alapszik; az első csoportoztatott képezi az éjszak a Majna-vonalig Poroszország alatt: a második csoportot a délnyugat Bajorország alatt.

A „N. fr. Pr.” közli: A párisi hivatalos és diplomatiái körök nézetéről mindenfélt hallani; azt remélik, hogy az osztrák-porosz összejutkozás, akár szép szerével, akár másképp, de Velenczébe fog kerülni Austriának; egyébiránt a háboru kitörését hiszik, Austria egyedül állana. Állítják, hogy Olaszország szövetsége díjult Poroszországtól segédelmet kér 500 millió frank erejéig.

A „France” minden megjegyzés nélkül utánnyomatott az „Italie”-ből egy cikket, mely cikket különös dolgokat hord fel, Viktor Emmánelnek néhány előkelő milánóiával közelebb folyt beszélgetéséről. A beszélgetés tárgya Velencze volt, s a király szavai — minden feltűnő barczias kedv mutatása nélkül — sok reményt nyújtottak volna ama tartománynak közelebb megeshető megszabadításához. A jelen voltak azon benyomással távoztak, hogy valami nagy combinationnak kell készülni, a melyből háborut vagy békét várhatni, de a mely egyik vagy másik uton végre kiszabadítandja Olaszországnak még Austria birtokában levő részeit.

Németország. Berlin, ápril 12. Bismarck a német szövetséghez tartozó államok kormányai-

hoz egy körjegyzéket menesztett, melyben a szövetségreformra vonatkozó javaslat indokolása foglaltatik. Hir szerint elrendeltetett a katonai munkások századainak hadilábra emelése, úgy szintén lehetőleg gyors befejezése a tűzérség tervezett szervezésének.

A „Nordd. Allg. Ztg.” írja: A Waldersee-ügyre nézve megfelelő elégtételt kell kívánni, s ezt várni is lehet. Waldersee birtokában csak mindenütt törvényesen megengedett írásbeli jegyzetek lettek volna. — A „Kreuz Ztg.” megjegyzi: A német kormányok (Bajor- és Szászország) itt meghitelesített küvetei részére több osztott rendjeleknek a németolasz keresk. szerződés megkötése körüli részvét szolgált alapul.

A „Rheinische Ztg.” állítja: Bismarck arra igyekszik, hogy a német parlament sept. elsejére hivassék össze. Ha a szövetség többsége ellene lenne, úgy a népképviselőnek Berlinbe vagy más porosz városba hivatása szándékolatik.

Bajorország lassankint, de folyvást készülődik. Intézkedések tettek, hogy a szabadságosak három nap folytán zászlóik alatt lehessenek. A lóvásárlások ügyében négy bizottmány járja be a tartományokat. — Württembergben azonkívül, hogy a helyőrségek nyolcz nappal előbb változtak, s ez által az ujonczok korábbi beszólítása lehetővé vált, még lóvásárlásokat is rendelt el a hadügyminisiterium. Ugy hallani, hogy nemsokára a lovassági ujonczok is be fognak szóllittatni, a kik rendesen csak octoberben szoktak berendeltetni.

Dánia. Kopenhága, ápril 11. A „Berl. T.” megrója a folktstinget, hogy a hadügyminisiterium javaslatai ellen lépett fel. Dánia — ugymond — nem foglalhat el oly állást, mintha existenciája csupán a külföld titelenségétől függne: nem szabad önmagáról lemondania. A folktsting esti ülésében elfogadta a hadügyminisiter azon javaslatát, mely szerint új fegyverek bevásárlására 100 ezer tallér utalványozandó.

Oroszország. A „német kérdést” és a két német nagyhatalom között támadt viszályt illetőleg az orosz sajtó Poroszországgal ellen lép fel. A „Mosk. Vjed.” legelől, legújabb számában leplezetlenül nyilatkozik: „Oroszország érdekei nem kívánják, hogy Poroszország a hercegegekben felülkerelkedjék, s hogy neki sikerüljön, Austriát végül egészen kiszorítani Németországból.” — Majdnem így nyilatkozik a „Ruski Invalid” is. Az orosz sz. „Pétervári ujság” a háborut elkerülhetlennek tartja, mivel jelenleg „a két német nagyhatalom egyike vagy másikának lenni vagy nem lenni kérdéséről van szó.” Csak örvend, hogy ezek által Oroszországgal egyenes érdekei egyelőre még nem érintetnek; szerencsétlenségnek tartaná, ha Oroszország a vitába belevonatnék. A „Golos” a német kérdésnek szentelt vezércikkében, mint a magasabb liberalizmus előharcos lép fel. Bevallja, hogy őrlne az Austria és Poroszország közötti háborúnak, mivel ezután, mindkét hatalom engedményeket volna kénytelen tenni népeinek, s a szláv elem ez elnyomó megymást kölesönösen fölemészténék. Hanem azért még sem bisz a háboruban, mivel úgy Mensdorff, mint Bismark igen jól tudják, hogy háboru esetére kénytelenek lennének abszolutistius türekvéseikről lemondani, s azokat az emberiségnek áldozatul hozni, — a mit pedig nem akarnak.

Ujabb. Az „Allg. Ztg.” levelezője a lengyel határról az orosz czafolatok dacára megmarad azon állítása mellett, hogy naponként nagyobb csapattömegeket összpontosítanak a porosz-osztrák határon, s orosz tisztektől értesült, hogy e készülődések Poroszországhoz esatlakozva Austria ellen vannak intézve. Sőt azt is hallani, hogy az egész ötödik orosz hadtest Siléziába fog menni és e tartományt ideiglenesen megszállja.

Bukurest, apr. 17. Orosz részről tegnap este az ideiglenes kormányának jegyzéket nyújtottak át, melyben elégtételt kérnek az orosz alattvalók rendszabályozásáért.

Gabonaár Kolozsvárt április 19-én 1866.

(Alsó a. mérő, középsár.)

Tisztbúza 3 ftr 34 kr. Elegybúza 2 ftr 68 kr. Rozs 2 ftr 58 kr. Árpa — ftr — kr. Zab 1 ftr 30 kr. Török-búza 2 ftr 64 kr. Pityóka — 80 kr. Marhabús fontja belváros 12, külvárosban 10 kr.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Nyiltér *).

Etiam ego te metuerem,
Nisi te rudere solere scirem.
Aesop.

Sz. Udvarhely, ápril 2. E lap idei 34-ik számában az itteni követválasztásról egy cikket jelent meg, melyet a közhír H. t. r. János urtól származtat az ő előleges fenyegetődzéseiből következtetve, és a melyet én is teljes meggyőződéssel neki tulajdonítok, elmondhatván róla, Persinussal: ego te intus et in cute novi. E cikket ellen becsültem érdekében fell szólnom. Eddig is csak betegséggem késleltetett (s azon körtlmény, hogy a szerk. visszaküldte a kéziratot módosítás végett).

Még pedig azt, hogy én követjelöltül önként fel nem léptem, hanem arra több gyűlésektől s legelőbb katolikusokból állóktól szóllittattam föl; továbbá a Boér J. érdekében a választók közül m. e.

* Az e téren megjelenő cikkekért egyáltalában semmi felelősséget nem vállal a szerkesztőség. Szerk.

150—200 jogosultnak kihagyását, jogosulatlanok beírását, a választásnál vallási igaztásnak s egy Schmerlingianus városi tanácsos hivatali befolyásának, ellenem szót rágalmakkal kapcsolatos használatát és egy 1861-ben a városi képviselőségéből kisapott s az idén a székbéli követségtől szorcsésen elbukott boszus notabilitás korteskedését itt elhallgatván: csak is levelező megczáfolására szorítkozom. Tehát:

1. A Szász Károly t. barátom nevének az én érdekeimben igénybe vétele merő koholmány. Mert az ő nevét választóim egyike sem említette s nem is említhette, minthogy én soha sem kértem fel őt arra, hogy nekem a Királyhágon tul ekkélsziat szerezzem, nem is lévén erre szűkségem, mivel hivem óriási többsége — mint máskor is tette — most sem eresztene el más egyházba. Dicsékvésnek mondhatnák; de igaz.

2. A várostól hamis bizonyítvány mellett pénzfelvétel vádjá engem nem illehet. A tényállás ez: a város a vasárnaponkénti vallás-tanításért a helybeli két felekezeti lelkeszségnek külön-külön évenkénti 50 ftr jutalmat határozott. Egyszer, midőn én tanítottam, a ns tanács a tanuló névsorának beküldését kívánta, melyet teljesítettem is. Ez ellen azt a kifogást tette a fennebb említett tanácsos, hogy az nem a vasárnapi iskolások, hanem a konfirmáltak névsora. De ezen jámbor ur nem tudta, hogy a kiket két évig vasárnaponként — és mikor rajtam volt a sor, én gyakran hétköznapokon is — tanítottunk, azokat a templomban tett nyilvános vizsga után konfirmálni is szoktuk: tehát a vasárnapi iskolások egyszerűs mind konfirmáltak is. Az ezekről készített névsor e szerint nem volt hamis bizonyítvány. Különbön hasonló névsorokra hogyan utalványoztatott volna nekem e fizetés azután is két évig? Ellenben midőn a tanítás sora a más pap Zajzon Ferenczen volt, 1865-ben minő névsorra, vagy bizonyítványra adatott ki az 50 ftr, holott ő 14 hónap egy betűt sem tanított? Ezt miért nem írta meg?

3. Vádjai során átmegy H. ur a kaszinóra, melynek létrehozásában és fenntartásában, az alapszabályok készítésén kezdve, többet fáradtam, mint ő. De ezen kaszinó-féle ügy magán jogi kérdés és per tárgya lévén, hírlapban nem is volna semmi helye. Azonban ha már ide hurcolta: én is szólok róla ennyit: Nekem volt a kaszinótól 135 ftr 20 kr jogos követelése, mely nem fizetett meg, ebbe letartóztattam 40 ftr 80 krt; és még van kifizetetlen követelése 94 ftr 40 kr. Erről átíratom elnök U. L. és titkár Z. F. urak aláírásával hitelesített másolatban kezemnél van. Itt legfeljebb csak is a letartóztatásban lehetne hibát keresni; de a ki tekintetbe veszi, hogy én egy — az ön gombaságai miatt — akkor feloszálással fenyegetett egyetlet szemben, követelésemmnek csak csekély részét is másképpen biztosíthatni nem remélhettem: az nem fogja ezen eljárást még csak hibának is nevezni.

4. Hogy a ref. leánynöveldeben és egyházban zavar volna: ez csak is azoknak lehet ráfogása, a kiknek a rend nem fér nyakukra. De hogy valóban ki akart zavart támasztani? e kérdésre felelni fog helyettem egyházam közgyűlése. Hanem hát önök, katolikusok léte a reformátusok belligyeihez mi szava van? Oh kérem: seperjen kiki saját háza előtt!

5. A mi a Belobungs-Decretet illeti: én ilyet sem az abszolutizmus szolgálatáért, sem áru-lásért nem kaptam. Lehet, hogy önök most azon méltányló elismerés jutott eszébe, a melyet 1867-ben ns Marosszékek mostani érdemes főkirálybírója mlsz báró P. Horváth Albert urtól, egy ő Felsége születése napján mondott beszédemért kaptam, a melyet pedig akkor ön is dicsért. Várjon tehát; és én ugyanazon beszédemet az idén — ha Isten éltet — aug. 18-án szóról szóra újból el fogom mondani, megmutatandó: miszerint azon beszéd akkor tulságosan merész volt, és az 1866-beli bírálat sem fedezhet föl benne abszolutistius tendenciát; legfeljebb ha valamely dühös republikánus botrányoz-nék meg alapjegyében, mely ez volt: „a királyt tisztelték.” 1. Pét. II. 17.

6. Hogy a „köpenyforgató” címet val-jon én érdemel-e, a kinek Háromszék Haynanja, a híres K. üldözései elől szülőföldem-ről ide kellett menekülnöm, és a ki politikai hit-vallásomtól állandóan megtagadtam? avagy megérdemli azt, a ki 1850-ben már Stener-assistent volt; de miután több Ams-Gesuchjaival — képe-ség-hiánya okán — elutasított, ebbeli boszujában ha-zafit tündető diszlőnyt vett magára; s 1861-ben dupla Löhnungot húzott, egyet a ns szék pénztárá-ból, a más a császári kasszából? ezt megítélheti akárki. Magam csak azt mondom: malo dehonestari, quam laudari per te.

Egyébiránt én, a ki 1860-ban (midőn ön, mint kaszinó-elnök, az egylet teremében B. J. urat meg-pofozta, a miért az elnökségről csakugyan kény-telen vala lelépni) saját kunczorolására e lap t. szerkesztőjéhez írt levelem által, megmenttettem önt azon gyalázattól, mely érendé, ha azon bot-rányról a sértett fél által felküldött közlemény ki-adatott volna; továbbá én, a ki — más inneni t. levelezőkkel együtt — 1863-ban is elhallgattam, hogy egy művelt körben T. G. urat megverte, a miért ez önök a kaszinóból kirekesztését kérte vala; és én, a ki 1861-beli tisztsége idején az ön helyetti fogalmazással s roz fogalmazásai javításá-val annyit fáradtam: — mondom — én már csak ezekért sem várhattam volna öntől becsülésemnek ily méltatlan bántalmazását. Bátran kérdehetni Juvenalis-sal: quis enim generosum dixerit hunc, qui indigne genere praeclaro, nomine tantum insignis? Különbön mivel öntől lovagias elégtételt nemcsak bi-vatalomnál fogva nem, de azért sem követelhetnek, mert előlem is éppen oly módon fogva visszavo-nulni, mint mások elől: ennél fogva most megelé-gszem azzal, hogy az ön vádjait alaptalanok-nak nyilvánítom. És ezek önhöz utolsó szavaim; mert a helyett, hogy többé felelgetnék, keresni fogom a törvényes elégtételt utját. És ezen kívül teljes önérettel teszem magamévá a római nagy költő eme szavait: Justum et tenacem propo-siti virum, si fractus illabatur orbis, impavidum fe-rient ruinae. Baecconi Ádám, sz.-udvarhelyi ref. lelkész.

HIVATALOS.

743. 1866.

(151)

(3-3)

Haszonbéri hirdetemény.

Nemes Tordamegye Alsó-kertülete Lapsai járásában fekvő Al-Jára községének régélő és községi arányosított koresomarlási joga 1866-ik év június hó 1-jén kezdőleg 1869-ik december hó 31-ig, tehát 3 évre és 7 havakra terjedőleg közárverezés útján haszonbérbe fog adni folyó évi **április hó 26-án** d. e. 10 órakor helyt Aljárában, 1500 frt fölkiáltási ár, s egy tízedének bántapénzül való letétele mellett, a többi feltételek Tordán a megyei főjegyzői, Al-járában pedig a szolgabírói irodában megtekinthetők.

Tordamegye tisztségétől, Tordán 1866. április 10-én.

64. 1866.

(156)

(3-3)

I. alisp. bir. sz.

Idézés.

Krasznamegye első alispáni bírósága részéről ezennel felhívatnak Láposi Mihály Községszolgák megyei Menyősi, és Kis Károly Zilah városi volt lakosoknak és Sereben községi birtokosoknak ismeretlen tartozkodású örököseik, miszerint az ezen megyei Sereben községében a közbirtokosokat illető koresomarlási haszonvételeknek, az arányosítási, s urbéri rendezési perek költségei fedezése céljából öszvesítése, s öszvesítése haszonbérbe adása iránt beadott kérvénynek f. évi június hó 9-ik napja d. e. 9 órájára Szilágy-Somlyó várossában az első alispáni irodában kitűzött tárgyalásánál annál bizonyosabban jelenjenek meg, vagy képviseltetésükkel gondoskodjanak, mert különben a tárgyalás az ezennel gondnokul kinevezett Janesó Károly ügyvéd ural megartatni fog.

Kelt Szilágy-Somlyón, 1866. április hó 7-én, Krasznamegye első alispáni bírósága.

NEM HIVATALOS.

(161)

(1-3)

Haupt-Niederlage v. Geschäfts-Büchern

in allen Grössen und Rubrizierungen, höchst dauerhaft und elegant gearbeitet, zu **äusserst billigen**, aber **festen Fabrikpreisen**, empfiehlt

SIEGM. HEYMANN,

Monstorgasse 171. nahe am Hauptplatze.

(12) 21/4 1866.

(5-*)

Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi műkiállításán arany-érmét nyert.

Középpontú raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszer-tár Bécshen, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelemztetés. Múltan tapasztaltam, hogy az úgynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal áruhatók, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-aláírással is viselik, s így módon azok külsőjokról ítélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők. Ezen, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenében óvást mindenkin azon megjegyezéssel figyelmeztetni, miszerint az ilyenű szerekek megkülönböztetése végett, minden általam készített skatulya Seidlitz-por saját óvó bélyeggel vanellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papíron ezen esmeretlejtője „Moll Seidlitz-pora“ (Moll's Seidlitz-Pulver) víznyomáson látható.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerék közt bizonyára a legelső helyre méltandók. A császári nagy birodalom minden részéből hozzánk beküldött több ezernyi hálaírat részletes bizonyítványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá göröcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges felfojás, vértörődés, közhényszerű tagfájdalom, s végül hystéria, hypochondria, tartós hányási inger stb. esetében a legjobb eredménnyel használtaták, s a legtarlamosbí gyógyeredményt vitat ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógymódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan vissza nyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, művészek, mezai gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselve, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyógyszerforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsvárt: RITTER Tr. özevegye gyógyszer. Továbbá Beszterczén: Szongot György. Brassóban: Jekelius F. Fogaras: J. B. Gschader. M.-Vásárhelyt: Bucher M. és Burdats A. N.-Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész. N.-Váradon: Janky Antal. Segesvárt: Misselbacher. Szász-Régen: Wachner & Schinker. Szászsebesen: Binder F. gyógyszer. Szent-Ágoston: Knall K. gyógyszerész. Szerdahelyt: Schimert F. gyógyszerész. Zalahán: Mégay G. A. gyógyszer. Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi cézegeknél létezik még ezeken kívül a

norvegiai „Bergen“ városból való

valódi DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktárais.

Ára egy nagyobb üvegnek 1 frt. 80 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é. Az üvegek el vannak látva védmarkokkal és kimerítő használati utasítással. Ez az egyetlen faj, mely minden tültés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatalyosb májhalzsir faj a dorsechhalaknak leggondosabb egybegyűjtése és kiválasztása által van meggyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsételt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyógyszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, közhén és csúsz, idült hörkítűtés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legkieserebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógyszerész Bécshen, „zum Storch“, Tuchlauben.

(141)

21/4

(2-3)

(1866-iki idény.) Főszállitása (1866-iki idény.)

természetes ásványvizeknek és mesterséges ásványvizek termékeknek.

Bátrak vagyunk ezennel kijelenteni, miszerint raktárunk Bécshen, Maximilián ut 5-ik szám alatt van, és minden hozzánk beküldött megbízás a leggyorsabban és legutányosabban teljesítettik.

A herezeg Raudnitz, a herezeg Lobkovitz-féle ipar és kereskedelmi igazgatóság Bilinben, — Knoll és Mattoni Karlsbadi viz szétküldési igazgatósága, — az Eger — Franzensbaadi viz szétküldési igazgatósága, — a János Neuberg viz szétküldési igazgatóság Güssühelben, a Marienbaadi kút hivatal, — a Püllnai kersztvíz kormányzása

Főraktárak: Bécshen Knoll és Mattoninál.

Bécs, Maximilian ut 5-ik szám.

Csipkébe oltott rózsák.

106 különböző külföldi válogatott fajokból, melyek a legjobb és egés-séges vadonozókba vagnak nemesítve, két szakaszban az első szakasz április 15-kétől kiadható, a második szakasz április végén. A ró-zsa okolam Cathalogussal és saját neveikkel vagnak ellátva. Az árak csak korunkhoz képest leend. A rózsák kezeléséről minden vásárló egy nyomatott ivecstét nyerend ráadásul.

Ugyan csak nálam kaphatni paraplí és veres akácokat. Április végével, a midőn az átültetések ideje beáll, 44 fajta nyári virág palán-takkal szolgálhatok.

Kaphatók nálam külföldi több fajta dinye plánták is, oly készű-lettel, hogy gyökereikbe hiányt nem szenvednek és a vele való bántamódra ntasítást is adok

DÁN LÁSZLÓ, műkertész.

Lakásom: kültordanteza a 20-dik szám a temető során.

Előfizetések a bel- és külföldi

KÖNYV- MŰ- ÉS HANGJEGY RAKTÁR.

DEMJÉN LÁSZLÓ könyvkereskedése

KOLOZSVÁRT FŐPIACZ.

Mindennemű IRODALMI megrendeléseket elfogad,

és azokat kiváló figyelemmel

PONTOSAN és GYORSAN teljesíti.

Es vidékre is árfőlemlés nélkül rögtön elküldi.

Minden könyv- és hangjegy

legyen az bárhol és ki által hirdetve vagy kiállítva, ugyanazon áron a fentezimzett könyvkereskedés által kapható vagy megszerezhető.

Könyvjegyzékekkel

az irodalom különféle szakmáiról készséggel szolgál ingyen.

Különös figyelembe ajánlatik:

Horváth Mihály. Magyarország történelme. Új dolgozat. Hat kötetben. I.-II. kötet füze 5 frt., III.-IV. kötet füze 5 forint. V.-VI. kötet 5 frt.

Szalay László. Magyarország története. Második kiadás. 1-5 kötet 18 frt 92 kr., s több új történelmi és jogtudományi munka. (65) (3-*)

Postai tisztelettel küldöm a következő könyvjegyzékeket

(56)

21/4

(7-8)

Dr. Pattison közhén gyapotja

mely gyorsan enyhít és gyógyít mindennemű közhén és csúzt, mint: arcz-, mell-, nyak-, és fogbajokat, fej-, kéz- és térd-közhényeket, gyomor- és altesti bajokat sat. Egyedül valódi csomagokban használati utasítással 50 kr. és 1 frt al Kolozsvárt Engel József gyógytárában kapható.

(88)

21/4

(7-8)

Elerőtlenedett és angolbetegségben szenvedő gyermekeknek — erősitől és gyógyszerül egy hathatós szer ajánlatik. Értekezhetni felőle bementes levelekben Bécshen dr. E. H. N. 107 poste restante.

(149)

(3-3)

VETNIVALÓ LENMAG

folyó év május elejéig

kiseb és nagyobb mennyiségben jutányos áron kapható

Tordán Dulló János

termény-kereskedésben.

(14)

Minden szerkeztű

amerikai,

ugy

családi használatra,

valamint fe jernemű vagy

nehéz posztó és

bőr-munkákra

alkalmas

AWARDED TO THE

CROWER & BAKER

SEWING MACHINE

FOR THE

BEST SEWING MACHINE

1883

valamint fe jernemű vagy

nehéz posztó és

bőr-munkákra

alkalmas

AWARDED TO THE

CROWER & BAKER

SEWING MACHINE

FOR THE

BEST SEWING MACHINE

1883

valamint fe jernemű vagy

nehéz posztó és

bőr-munkákra

alkalmas

AWARDED TO THE

CROWER & BAKER

SEWING MACHINE

FOR THE

BEST SEWING MACHINE

1883

„varró-gépek“

következő leszállított áron találhatók és bárhonnán megrendelhetők

BOÉR SÁNDORNÁL Kolozsvárt

Szechenyitér 39 szám alatt:

Wheeler & Willson szerkeztű gép javítva Bollmann által 115 ftól kezdőleg

Grower és Backer „ „ „ „ „ 165 „ „

Hoowe „ „ „ „ „ 165 „ „

Ezen gépekhez különösen alkalmazott minden csak kigondolható segéd-

eszközök is találhatók, melyek közül, mint legújabb, különösen azon előké-

szület telemítendő, melynek segélyével a Wheeler és Willson-féle

kettős tűzésű gépen is lehet meglepő szépen himezni; továbbá:

minden géphez egy, a magántanulása is elégséges rémet nyelven írt terjed-

mes és rajzzal ellátott használati utasítás, a Wheeler & Willson szerkeze-

títhez pedig, egy ugyan ilyen magyar nyelven írott utasítás is adatik.

Vásárlók a gépi varrásban alapos oktatást és mindennemű utasítást ingyen

nyernek és a gépek jósága és használhatóságaért a többfelől hirdett jóállás

nem csak ígértetik, hanem a vásárlónak szabadságát engedtetik a vett — netalan

hibás — gép kieserélésére, ki nem elégitett esetben pedig a fizetett pénzösszeg

visszakövetelésére.

Valódi CSEH-KOMLÓ

minden minőségben hasonlóan található, és megrendelhető

BOÉR SÁNDOR által.

(152)

(3-3)

Torma Károly Csicsó-Kereszturi jósága mindenféle ősi és tavaszi vetésekkel bevetve, több évekre haszonbérbe adandó. A jóság tiszta jövedelme a mezei gazdaságot kivéve 3600 ft-ra terjed. Értekezhetni felőle helyt Csicsó-Kereszturon Boér Károlylyal.

(158)

(2-2)

Vizgyógyászati jelentés.

Alólt a vizgyógymód barátai val ezennel tudatja, miszerint f. év május 1-ő napjától kezdve, kor és nem különb-ség nélkül minden kül- és belbeteg-ségben szenvedőket — legyenek azon be-tetegségek heveny (acutus) vagy idült (chronikus) természetűek — gyógyítás végett elvállal.

Gyógykezelési tekintetben ezuttal is, az ezen gyógymódból minden szűkség-lekkel ellátott „DIANNA FÜRDŐ“ helyisé-ge van kitűzve.

Részletes fevilágosítást: — személye-sen, vagy levél által.

Kolozsvárt, április 13-án, 1866.

VELIS SIMON,

vizorvos, sebész, szülész és szemész, b. monostortéza 193 szám

(11-24)

Ezen legújabb

gyógyszer, mely

a gonorrhoea

gyors és sikeres

gyógyítására

Egyedül

a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a párisi orvosok leg-

matik-permea fá leveleiből van készítve. Dr. Ricord és a páris